

SÁMEDIGGI

Sámediggi
Ávjovárgeaidnu
50
9730 Kárášjohka

+ 47 78 47 40 00
www.samediggi.no
samediggi@samediggi.no

Hadsel Kommune
Rådhusgata 5
8450 Stokmarknes

DIN ČUJ./ DERES REF:
25/02597-23

BEAIVI / DATO:
05.02.2026

MIN ČUJ / VÅR REF:
25/7362-2

ÁŠŠEMEANNUDEADJI / SAKSBEHANDLER:
Marit Anne J. Bongo

Uttalelse til planoppstart - begrenset revisjon av kommuneplanens arealdel 2025-2037 - Hadsel kommune/

Viser til brev av 16.12.25 hvor dere sender begrenset revisjon av kommuneplanens arealdel ut på høring.

Sametingets rolle i planlegging

Sametingets innspill vil påpeke hensyn som bør tas i planleggingen for å sikre samisk næringsutøvelse, kultur og samfunnsliv. Sametinget har ansvar for å påse at samiske interesser blir vurdert ut ifra et helhetlig perspektiv ved planlegging etter LOV-2008-06-27-71, Lov om planlegging og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven).

Et viktig hensyn som skal ivaretas i planlegging etter loven er å sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv (jf. 3-1). Denne bestemmelsen utfyller lovens formålsparagraf, og er derfor også av betydning ved tolkning av lovens øvrige bestemmelser.

For å ivareta Sametingets veilederansvar i planlegging etter Plan- og bygningsloven, har Sametinget utarbeidet en planveileder: <https://sametinget.no/areal-klima-og-miljo/sametingets-planveileder/>.

Vi anmoder kommunen om å benytte Sametingets planveileder aktivt i arbeidet med kommuneplanens arealdel.

Planprosess og medvirkning

Kommunen skal ha en begrenset revisjon av kommuneplanens arealdel som nylig er vedtatt. Uten at vi har gått grundig inn i områdene som skal revideres er det viktig at det legges opp til medvirkning fra samiske interesser.

I lovkommentarer til plan og bygningsloven § 5-1 vises det til at det følger av ILO konvensjonen nr. 169 et særlig ansvar for å sikre en aktiv medvirkning for grupper av den samiske befolkningen. Det bør derfor vises i planprogrammet hvordan representanter for samiske interesser aktivt gis mulighet til å medvirke i kommuneplanens arealdel.

Sametinget ønsker å fremheve at medvirkning fra samiske interesser i planarbeidet er viktig og verdifullt. Samiske interesser og lokalsamfunn vil kunne være reinbeitedistrikt eller siida, bygdelag, utmarkslag, laksefiskelag, sauebeitelag, forening og andre interesseorganisasjoner. Samiske kultursentre, museer og lignende i kommune eller region kan ha foretatt dokumentasjonsarbeid av tradisjonell kunnskap som vil kunne være relevant i denne sammenheng. Sametinget ønsker å fremheve at tradisjonell samisk kunnskap skal vektlegges som en del av kunnskapsgrunnlaget ved offentlige beslutninger.

Vi ønsker også å minne om at etter endring i sameloven, kapittel 4 som trådte i kraft 1.07.2021, så har kommuner konsultasjonsplikt overfor representanter for berørte samiske interesser (§ 4-4). Kommunal- og distriktsdepartementet har utarbeidet en veileder for konsultasjonsplikten:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/urfolk-og-minoriteter/samepolitikk/midtspalte/konsultasjonsplikt-isamiske-saker/id86931/>

Etter vår kjennskap til kommunen kan konsultasjon være aktuelt for berørt reinbeitedistrikt Innasuolu/ Kanstadjord/Vestre Hinnøy som har reinbeiter innenfor kommunen.

Samiske kulturminner

Hadsel kommune har en rekke registrerte samiske kulturminner og- miljøer. Kommunen har ansvaret for å identifisere, verdsette og forvalte kulturminner i tråd med nasjonale mål, jf. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging.

Registreringene av samiske kulturminner er fortsatt mangelfulle, noe som gjør at det i store områder ikke er gjort noen dokumentasjon av samiske kulturminner. Derfor utgjør de kjente kulturminnene sannsynligvis kun en liten brøkdel av den totale kulturminnebestanden. Vi anser at det er potensiale for nye funn av hittil ukjente automatisk fredete samiske kulturminner i kommunen.

Avslutningsvis vil vi minne om at alle samiske kulturminner fra år 1917 og eldre automatisk freda ifølge LOV1978-06-09 nr 50: Lov om kulturminner (Kulturminneloven) § 4 annet ledd. Samiske kulturminner kan for eksempel være bygninger, hustufter, gammetufter og teltboplasser (synlig som et steinsatt ildsted), ulike typer anlegg brukt ved jakt, fangst, fiske, reindrift eller husdyrhold, graver og gravplasser, hellige fjell og offerplasser eller steder det knytter seg sagn eller tradisjoner til. Mange av disse er fortsatt ikke funnet og registrert av kulturminnevernet. Det må understrekes at dette ikke er en uttømmende oversikt, da den samiske kulturen er meget variert og mangfoldig. Sametinget er forvaltningsmyndighet for samiske kulturminner. Vi kan være til hjelp om dere har spørsmål om dette.

Dearvuodaiguin / Med vennlig hilsen

Jon Petter Gintal
doaibmi juogushoavda / konstituert seksjonssjef

Marit Anne J. Bongo
ráđđeaddi / rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur. /

Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga.

Hovedmottaker:

Hadsel Kommune

Rådhusgata 5

8450

Stokmarknes